

הנושא: בחר באחד האירועים שהסעירו אותך בזמן הקרוב, או הרחוק. (מתחומים שונים: פוליטיקה, כלכלה, ספורט לימודים או ביחסים אישיים) **תאר** אותו וציין אלו משמעויות היה לאירוע זה בשבילך ומה היו ההשלכות לגביך באופן אישי או כלל ציבורי.

הפתרון: החיבור נכתב ע"י אחד מתלמידי / בר-חיים ארז.

"נכס לאומי"

פסקת פתיחה:

חללית ראשונה נוחתת על כוכב פלוטו, מערכת ההפעלה "חלונות 95" יוצאת לשוק, בירתנו הנצחית ירושלים חוגגת 3000 שנה להיווסדה, סרט אנימציה עלילתי ממוחשב באורך מלא יוצא לראשונה לאקרנים, מייקל ג'ורדן חוזר לשחק לאחר הפרישה הראשונה ומכבי "עלית" ת"א לא מופיעה בגמר גביע המדינה בכדורסל. כל אלו הם אירועים תרבותיים חשובים אשר קרו בשנת 1995, ולא לחינם הם הוזכרו כאן. בכל זאת, לא בכל שנה מכבי "עלית" ת"א מודחת מגביע המדינה, ועוד בחצי גמר.

עם כל הכבוד לנקודות הציון החשובות האלו בהיסטוריה האנושית, מה שווה כבר נחיתה על פלוטו אל מול אי הופעה של מכבי ת"א בגמר גביע המדינה? בזיון לאומי, ועדת חקירה ומיד! מי זה הקרואטי הזה שהגיע ומעיז לבנות קבוצה שהיא לא מספר אחת באירופה, וחס וחלילה, לא מספר אחת בארץ (לפחות!). הרי התרגלנו למשהו לא? מישהו כאן חייב לתת את הדעת. גורלו של מפעל לאומי במדינת ישראל מונח על הכף!

שלישיית הגשש החיוור, במערכון "שחקן כדורסלן" מסוף שנות ה-70, מתארים את האופוריה שביב זכיינתם של "הקבוצה שלנו" בגביע האלופות, ומציגים בצורה הכי צינית, אך הכי טובה את סדרי העדיפויות: "כאשר הגיע ארצה הזמר המהולל פרנק סינטרה ירום הודו, מישהו קפץ לבריכת הניצחון בכיכר מלכי העירייה בשביל לתת לו קצת כבוד? אפילו לא צפרדע. אבל כשהגיעו ספורטאינו המכבים עם גביע אירופה, איפה היו כל בני ישראל? בבריכה! כולם! הנשיא, ראש הממשלה, שרים, כולם!" עד כמה המערכון הזה מציאותי? מציאותי מאוד. רה"מ יצחק רבין ז"ל השעה את התפטרותו הצפויה בקדנציה הראשונה שלו בתפקיד (לאחר חשיפת "חשבון הדולרים" של אשתו) כדי שרק לא יחמיץ את גמר גביע אירופה שבו השתתפה מכבי בסמוך למועד ההתפטרות שלו. החשיבות שהמדינה מייחסת לקבוצה והמחשבה על הרווח הפוליטי הגדול שרבין יוכל להשיג מתמונה עם כדורסלני מכבי ת"א לאחר זכייה אירופית מול "הגויים הרשעים", כלשון הדיווחים אז, הייתה שווה השעיה של התפטרות יזומה מצד ראש ממשלה. לא פחות.

אז מה בכל זאת היה ביום שני בהיכל? מכבי ת"א שילמה את מחיר חטא היוהרה. אוהדי מכבי ת"א, שכבר מזמן הורגלו לסיים כל עונה עם לפחות שני תארים (אליפות המדינה וגביע המדינה) בארון הכל כך גדול שלהם, כנראה שכחו שבדרך לגמר – עוד מעמד שולי שמקדים את טקס ההכתרה השנתי – צריך לעבור מכשולים בדרך. אין סיבה להאשים את אוהדי מכבי, הם לא אשמים שהם בטוחים שבכל עונה מתקיים רק משחק גמר שאליו מגיעה קבוצתם בצורה אוטומטית. הם ממש לא אשמים שהתקשורת בוחרת לא לספר להם שגם יש שמינית, רבע וחצי גמר לפני שהקפטן מניף את הגביע. מסכנים.

מוטי דניאל, שזכה בגביע המדינה עם מכבי ת"א והפועל י-ם, אמר פעם: "כשאתה זוכה עם מכבי בתואר, אתה מרגיש כאילו ירדה לך אבן מהלב. בירושלים, יש שמחה". ובאמת כאשר רואים את שמעון מזרחי, היו"ר המיתולוגי ונטול הרגשות של מכבי ת"א, עולה בכל שנה, כמו רובוט ממש, ללחוץ את ידו של הנשיא ולהניף את גביע המדינה, קשה להאמין שמישהו רואה על הפנים שלו שגב של שמחה או בכלל איזשהו רגש. אולי הרגשות האלה מופנמים מאוד, אולי הם מאופקים, אבל לראות את המועדון הזה זוכה בגביע המדינה, מפעל שאנשים אחרים יעשו הכל כדי לזכות בו, והיחידים שאולי קצת שמחים אלו השחקנים החדשים, זה עצוב, ומראה את הערך שמקבלים שני התארים הגדולים במדינה שלנו. אפילו את האוהדים, אלה שאמורים תמיד להתרגש, זה כבר לא מעניין. חלק גדול מהם אפילו לא טורח להגיע למעמד.

כשדליה איציק, מתוקף היותה יו"ר הכנסת, קיבלה את תפקידו של משה קצב באופן זמני, המחשבה הראשונה שעלתה לה לראש היא שגמר גביע המדינה בכדורסל קרוב מאוד, ו"זו הזדמנות מעולה בשבילי ללחוץ את ידו של שמעון מזרחי". אולי בעצם זאת לא הייתה המחשבה הראשונה שלה, ובכל זאת – אפשר להיות בטוחים שהיא לא יודעת מי זה דני קליין, או לני רקנאטי, יושבי הראש של הפועל ירושלים ובני השרון (בהתאמה), שקבוצותיהם עלו למשחק הגמר ביום חמישי. אבל ביום חמישי היא תצטרך ללחוץ את ידו של אחד מהם, אלה שלא קשורים למפעל הלאומי המכובד. באמת מסכנה. עד שנפלה לחיקה ההזדמנות להתחכך בגדולי האומה הצהובים מכס הנשיאות, הם מוצאים את ההזדמנות המתאימה להיכשל.

ההלאמה שעבר המותג של מכבי ת"א היא גורפת. בסיס ההלאמה הוא סביב ה"חובה הלאומית" של אזרחי ישראל לקוות בכל מאודם להצלחה של מכבי באירופה (ואין להעלות על הדעת התנגדות כלשהי למפעל הלאומי הזה), למרות שבשורותיה משחקים 7 שחקנים שהם לא ילידי הארץ. ההלאמה הזו נחלה הצלחה כמעט מוחלטת בציבור. החל מהאדם הפשוט, דרך התקשורת ועד לראש הממשלה. בכל זאת, את מי עוד ניתן לראות קורא לראש הממשלה דאז, אריאל שרון, בשם החיבה שלו, בערוץ הממלכתי? אחד, מאמן מכבי ת"א פיני גרשון. אותו אדם, שבמהלך הרצאה בפני קציני צה"ל התבטא בצורה גזענית כלפי שחקניו השחורים. הנהלת מכבי הוציאה גינוי רשמי, סיימה את התקשורת איתו לשנה אחת, אך מיד בסיומה נקרא ה"גנרל" לדגל, המשימה הלאומית חשובה יותר מכמה ערכים. מה זה כבר גזענות, יש גביע אירופה באופק!

אם מישהו זר היה מגיע למדינה, קרוב לוודאי שהוא היה חושב שמתוכננת מלחמה כלשהי. סגר הוטל על השטחים וסדרי האבטחה בנתב"ג הפכו לקפדניים ביותר שנראו אי פעם בארץ הקודש. לאחר בירור קצר של התייר המסכן שרק הגיע לבקר את משפחתו הוא הבין שאמנם לא מדובר במלחמה, אך באירוע לאומי מדרגה ראשונה, כזה שמכניס גם את הממשלה לכוננות. אירוע לאומי מכונן כזה לא היה מעולם בישראל, והמטרה היא הדבר היחיד שחשוב ולמטרה כזאת מקודשת דרושה תמיכה של מדינה שלמה.

נראה כאילו שזו רק אהדה סמלית? מסתבר שלא. בבית"ר ירושלים (כדורגל) משחק שחקן בשם טוטו תמוז. תמוז אמנם לא נולד בארץ, אבל הוא הגיע לארץ בגיל שנה ואומץ ע"י אם יהודייה. לשחק בכל נבחרות ישראל הוא כבר הספיק, אך כשהגיע לגיל 18 וכמו כל נער ישראלי בגילו, רצה לקבל את האזרחות הישראלית הרשמית, כל הבירוקרטיה של משרד הפנים נכנסה לתוקף.

אבל כשלמכבי "עלית" ת"א מגיע שחקן שמעולם לא שמע על מדינת ישראל עד שהדולרים נכנסו לתמונה, ובמקרה התחתן עם יהודייה שכבר מזמן שכחה איך נראית העיר ירושלים, פתאום כל החוקים וכל הבירוקרטיה מתכופפת לטובת המטרה הלאומית, הרי אמרנו שיש גביע אירופה באופק לא?

יש פתגם האומר "מה שלא יודעים, לא יכול להכאיב", אך כשהמכה הזאת מגיעה, היא מכה בצורה הכי חזקה שהיא יכולה. אוהדי מכבי, שלא ידעו שלגביע המדינה קיימים גם שלבים מקדימים, לפני שפוגשים קבוצה אקראית למשחק ראווה שבסיומו יחזור הגביע הביתה, חטפו את המכה הכי חזקה. בכל זאת, המכה שאתה לא מכיר היא זו שהכי כואבת. אבל באמת שהם לא האשמים היחידים. כי כשהערוץ הממלכתי משלם כסף לקבוצה הזו על מנת לקדם את המטרה הלאומית, אפשר לזרוק את הכדורסל לפח.

איוולת העיתון